

‘Tandenpoetsen moet dagelijkse

DURKJE HIETKAMP

routine v

Elke dag tandenpoetsen houdt het gebit van de hond gezond.

Maar liefst 80 procent van de honden ouder dan drie jaar heeft gebitsproblemen. Problemen die de oorzaak kunnen zijn van talloze gezondheidsklachten. Tandenpoetsen en goede voeding houden het gebit van de moderne huishond gezond. Om eigenaren aan te moedigen, werd in februari voor de vijfde keer de Maand van de Gebitscontrole georganiseerd.

Gebitsproblemen behoren tot de meest voorkomende aandoeningen bij honden. Vier van de vijf honden ouder dan drie jaar hebben last van het gebit, terwijl 90 procent van de eigenaren denkt dat het gebit van hun hond gezond is. Dat blijkt uit

een enquête die Pedigree in 2010 uitvoerde onder 600 hondeneigenaren.

Afstamming

“Onze huishond stamt af van de wolf, maar is in de loop der eeuwen door ingrijpen en selectie van de

mens in veel gevallen steeds verder af komen te staan van zijn voorvader”, vertelt dierenarts Dennis van Klingeren van Delta Dierenartsen. “Niet alleen qua uiterlijk, ook het dieet verschilt enorm. Onze huishond hoeft geen compleet dier met huid en haar te verslinden en juist dat reinigt de tanden heel goed. Dagelijkse gebitsverzorging bij onze honden – die nauwelijks nog onbewerkt vlees krijgen – is daarom ontzettend belangrijk.”

Aandacht

Om aandacht te vragen voor het belang van een gezond gebit bij honden, vindt elk jaar in de maand februari de Maand van de Gebitscontrole plaats. In deze maand kun-

e worden'

nen hondeneigenaren de dierenartspraktijk bezoeken om het gebit van hun hond te laten controleren. De Gebitsmaand wordt georganiseerd door Pedigree in samenwerking met dierenartsen in heel Nederland. Dit jaar stelden meer dan 800 dierenartspraktijken hun deuren open om hondeneigenaren duidelijk te maken dat gebitsverzorging en het voorkomen van klachten een hoge prioriteit hebben. "Van de dierenartsen adviseert 96 procent het tandenpoetsen bij dieren, maar slechts 2 procent van de baasjes doet dit regelmatig. Er is dus nog veel voorlichting nodig", aldus Van Klingeren.

Gebitscontrole

Bij de vestigingen van Delta Dierenartsen in Dronten en Biddinghuizen zijn tot halverwege de Maand van de Gebitscontrole al zeker zo'n veertig dieren langs geweest. "Zelfs in maart hebben we nog afspraken moeten plaatsen", zegt Van Klingeren. Bij Delta Dierenartsen wordt tijdens de gratis gebitscontroles allereerst met de eigenaar doorgenomen of er thuis problemen zijn opgevallen, zoals het laten staan van brokjes, eenzijdig of moeizaam kauwen, kwijlen of stinken uit de bek. Daarna wordt er een uitgebreide gebitsinspectie uitgevoerd, waarbij onder andere wordt gelet op de aanwezigheid van tandplak, tandsteen, ontstoken tandvlees en afwijkingen aan de tanden en kiezen, zoals glazuurdefecten, cariës en afgebroken of missende elementen. Ook de stand van het gebit wordt bekeken. De problemen die Van Klingeren constateerde, varieerden sterk, van niet-gewisselde melkhoek tandjes bij pups, tot mondholtetumoren bij een kat. "De meest voorkomende aandoening is de tandvleesonsteking die veroorzaakt wordt door de aanwezigheid van bacteriën in combinatie

met tandplak en tandsteen", vertelt de dierenarts. Op den duur kan ontstoken tandvlees leiden tot ernstige klachten, zoals verlies van tanden en kiezen of zelfs ontstekingen aan de vitale organen. "Tandplak is in een vroeg stadium gelukkig te verhelpen met een grondige professionele gebitsreiniging."

Maatregelen

Tandenpoetsen (zie kader) is bij de moderne huishond een belangrijke maatregel om gebitsproblemen te voorkomen. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. "Een verkeerde aanpak werkt averechts. Tandpoetsen moet een dagelijkse routine worden en vooral ook aantrekkelijk worden gemaakt voor een dier", zegt Van Klingeren. Ook speeltjes kunnen helpen bij gebitsreiniging. Verder is het verstandig om een goede kwaliteitsbrok als hoofdvoeding te geven en het dier te stimuleren om veel te kauwen, door middel van kauwstrips of kauwsticks, adviseert de dierenarts. De textuur van de voeding helpt de vorming van aanslag op de tanden voorkomen. De actieve ingrediënten in de voeding, bijvoorbeeld natriumpolyfosfaat, gaan de omzetting van tandplak naar tandsteen tegen. "Daarnaast bestaat er 'mondwater' om door het drinkwater te doen en een algenpoeder dat over het voer

kan worden gegeven om tandplak tegen te gaan", vertelt Van Klingeren. "Dieren met veel aanleg voor gebitsproblemen hebben baat bij speciale ontwikkelde 'dental' brokjes die de vorming van tandsteen en tandplak helpen verminderen."

Motivatie

De bezoekers kregen in de Gebitsmaand na een professionele gebitsreiniging bij Delta Dierenartsen een gratis gebitsverzorgingskit mee met een tube enzymatische dierentandpasta, een vingerborstel en een speciale tandenborstel. "Na een maand laten we de behandelde dieren op controle komen om te checken hoe het gaat. We merken dat veel baasjes gemotiveerd blijven als ze merken dat hun inspanningen om het gebit gezond te houden écht helpen. Bovendien horen we veel dat de dieren na een gebitsbehandeling ineens een stuk vrolijker, speelser en fitter zijn. Daar doe je het natuurlijk voor."

Standaard gebitscontrole

Bij het Groningse diergeneeskundig Centrum Paterswoldseweg wordt bij elk consult standaard naar het gebit gekeken. Bij alleen plakvorming adviseert dierenarts Jan Peutz het gebit van het dier te laten poetsen of het geven van voederadditieven in de vorm van kauwbotjes of vloeistof om door het drinkwater te doen om bac-

Tandenpoetsen in zes stappen

1. Laat de hond wennen aan het feit dat de tanden worden aangeraakt.
2. Laat de hond wennen aan de smaak van hondentandpasta.
3. Ga langzaam met een vinger langs de tanden.
4. Poets de tanden lichtjes met bijvoorbeeld een vingertandenborstel.
5. Poets met een echte tandenborstel de hoektanden.
6. Poets daarna de rest van de tanden.

‘Tandenpoetsen moet dagelijkse

◀ ALGEMEEN ▶

routine worden’

Maand van de Gebitscontrole: problemen hondengebit sterk onderschat

▶ teriegroei op de elementen tegen te gaan. Bij tandsteen is zijn advies om onder narcose het gebit te laten reinigen. “Van gaatjes is bijna nooit sprake”, laat hij weten. Peutz vindt dat aan gebitscontrole nog te weinig aandacht wordt besteed. “Vaak is ook het welzijn aan de orde. Omdat de problemen zich geleidelijk ontwikkelen, hebben zowel mens als dier de gevolgen niet direct in de gaten. Regelmatige controle levert welzijnsverbetering op met als gunstig effect dat het zo belangrijke gebit in tact blijft.”

Verwaarloosde problemen

Verwaarloosde gebitsproblemen kunnen ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid van een huisdier. Klachten waarmee dierenartsen worden geconfronteerd, variëren van slechte adem tot verlies van tanden of zelfs ontstekingen in belangrijke organen, ervaart dierenarts Mark Huis in ‘t Veld van MARKdierenarts gevestigd in het Utrechtse Vleuten. Hij ontdekte tijdens een gebitscont-

Door het stimuleren van veel kauwen, wordt de kans op plak en tandsteen kleiner.

role een kat met nierfalen. “De kat stonk uit de bek en had een zweer op de tong, maar had een perfect gebit”, vertelt de dierenarts. “Het is bekend dat bepaalde ontstekingen aan de hartklep of nieren veroorzaakt worden door bacteriën vanuit de bek. Slecht onderhoud kan leiden tot een slecht gebit, wat weer een negatieve weerslag op hart of nieren kan hebben zo blijkt.”

Vragen

Het plan van aanpak bij MARKdierenarts bestaat allereerst uit het stellen van vragen. “Ik vraag hoe de hond eet, drinkt, plast en poept. Wanneer de hond of kat veel slaapt, kan dat te maken hebben met pijn. Tevens is het belangrijk te weten wat het dier te eten krijgt. De antwoorden zeggen indirect ook iets over het gebit.” De volgende stap is visuele waarneming. “Is de hond mager, dan kan dat worden veroorzaakt door slecht eten. Natte plekken rond de bek kunnen ontstaan doordat de hond of kat veel speeksel.” Afwijkende geuren zijn ook belangrijke signalen voor gebitsproblemen, benadrukt Huis in ‘t Veld. “Als dieren ontstekingen, zoals gingivitis of paradontitis in de bek hebben, dan ruik je dat heel goed.” Opgezwollen lymfeklieren in de hals/nek kunnen duiden op een ontsteking elders. Als laatste wordt het gebit daadwerkelijk gecontroleerd. “Rood tandvlees kan duiden op bloedinkjes”, legt de dierenarts uit. “Vervolgens kijk ik of het tandvlees zich niet aan het terugtrekken is en of er geen epuliden of tumoren groeien. Daarna kijk ik naar de vorm en kleur van de tong en de eventuele aanwezigheid van zweertjes. Tot slot ga ik alle tanden af en kijk naar de aanwezigheid van plak of tandsteen. Bij twijfelgevallen, en

als de hond of kat het toelaat, voel ik of de tanden wel goed vastzitten.”

Advies

Huis in ‘t Veld adviseert vooral tandenpoetsen, de hond met floss-touwen en speelgoed laten spelen en het geven van meer brokken. “Meer brokken betekent namelijk meer kauwen en een beter gebruik van de tanden en kiezen. Dat leidt tot minder kans op plak en tandsteen wat vervolgens weer leidt tot minder kans op ontstekingen van het tandvlees”, aldus Huis in ‘t Veld. Meer uitgebreidere adviezen hebben betrekking op gebitsanering. “Dan wordt het gebit schoongemaakt onder verdoving en gecontroleerd of de wortels, tanden en kiezen niet rot zijn.”

Van jongs af aan

MARKdierenarts wil het belang van gebitsreiniging en onderhoud duidelijk maken van jongs af aan. “Voorkomen is beter dan genezen. Wij hebben daarom gratis puppyconsulten waarbij de eigenaar met de hond op 4, 5, 6, 9 en 12 maanden bij de assistente terugkomt die dan onder andere het gebit beoordeelt op het wisselen van de tanden en hoe schoon het is. Daarnaast checken wij bij de jaarlijkse controle altijd het gebit en geven we de eigenaar duidelijke informatie en instructies.” Huis in ‘t Veld kijkt tevreden terug op de Maand van de Gebitscontrole. Wel plaatst hij een kanttekening. “Wanneer de eigenaar het huisdier elk jaar laat vaccineren, dan moet óók naar het gebit worden gekeken en naar hart en longen worden geluisterd. Het huisdier moet worden gewogen en er moet worden gevoeld naar hobbeltjes en knobbeltjes. Een complete APK voor het huisdier dus”, besluit Huis in ‘t Veld. ■

